

Nr 359.

Av herr **Norman m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 356, angående provisorisk förhöjning av tullsatserna för vissa industriprodukter.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 356 har föreslagits en provisorisk förhöjning av tullsatserna å vissa varuslag med 100 procent och å vissa andra med 30 procent. Från dessa provisoriska tullförhöjningar äro dock livsmedel undantagna. Det synes emellertid undertecknade som om det åtminstone i det speciella fall, då det gäller livsmedlet margarin, en provisorisk tullförhöjning med 100 procent vore ur skilda synpunkter önskelig.

Den svenska smörexporten, som före kriget uppgick till cirka 20 miljoner kilogram per år, har efter kristiden avstannat och blivit ombytt i en import av utländskt smör, som under fjolåret uppgick till cirka 7.7 miljoner kilogram. Under tiden har margarinkonsumtionen i landet, som under 1913 uppgick till cirka 24 miljoner kilogram och under 1915 till cirka 32 miljoner nedgått till cirka 14 miljoner kilogram 1920.

Det torde därför vara av stor nationalekonomisk betydelse att söka få allmänheten att inskränka lyxkonsumtionen av smör och i stället såsom förr använda margarin. Resultatet av detta arbete äventyras emellertid genom att det med närvarande låga tullskydd kan utbjudas billigt och mindervärdigt utländskt margarin, som kan förstöra margarinets anseende i allmänhet.

Margarinkonsumtionens tillbakagång har tvingat fabrikena göra inskränkningar i driften. Vissa fabrikanter hava börjat hålla fabrikena stängda någon dag i veckan, medan andra ej kunnat göra detta på grund av sina avtal med arbetarna utan ha de i stället reducerat arbetarnas antal. Av landets 6 större margarinfabriker hava tvenne hittills under året gått alla dagar med cirka 25 procents reduktion av arbetarnas antal. En har gått 5 dagar i veckan med cirka 20 procents reduktion av arbetarestyrkan, en 4 dagar i veckan med 15 procents

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 4 saml. 142 häft. (Nr 359—362). 1

reducering och en fabrik uppger, att den på senaste tiden på sin höjd går 2 dagar i veckan. Risk för ytterligare inskränkningar, om icke rent av helt stoppande av driften, vid flera fabriker föreligger. Därigenom ökas arbetslösheten ytterligare.

Under så prekära förhållanden förefaller det synnerligen påkallat, att statsmakterna genom ökat tullskydd söka ge margarinindustrien möjligheter att fortsätta.

Då konkurrensen inom margarinbranschen är synnerligen skarp, riskeras ej, att en höjd tullsats för margarinet kommer att missbrukas, men den skulle möjliggöra för margarinfabrikerna att genom höga kvaliteter söka upparbeta allmänhetens intresse för varan. Därigenom skulle också tillverkningen kunna fortgå och undvikas att driftsinställelser inom margarinindustrien ytterligare öka arbetslösheten i landet.

På grund av vad sålunda anförts tillåta vi oss hemställa,

att riksdagen ville besluta höja tullsatsen för margarin (tulltaxan nr 139) från nu gällande 15 öre per kilogram till 30 öre per kilogram.

Stockholm den 10 maj 1921.

David Norman.

Nils Broander.

Johan Falk.

Pehr Aug. Andersson.